

Центральноукраїнський національний технічний університет
Факультет «Економіка та менеджмент»
Кафедра «Економіка, менеджмент та комерційна діяльність»

Назва курсу	Сучасні моделі управління як чинник забезпечення конкурентоспроможності
Викладач (-і)	Д.е.н., проф. Левченко О.М.
Профайл викладача (-ів)	 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203788033 http://orcid.org/0000-0001-5452-7420 https://publons.com/researcher/2318806/oleksandr-mykolayovych-levchenko/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=oy5X1e4AAAAJ&hl=uk http://my.indexcopernicus.com/809307,37.html
Контактний тел.	(0522)390410 Левченко Олександр Миколайович
Е-mail:	om_levchenko@ukr.net
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua. Можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, Viber, засобами проведення заходів у режимі відеоконференцій Zoom, Skype

1. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна спрямована на отримання теоретико-практичних знань у сфері забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях за допомогою застосування сучасних управлінських технологій. Під час виконання індивідуальних завдань здобувачі вищої освіти підвищують рівень уміння працювати з різними інформаційними ресурсами, отримувати, обробляти, аналізувати, систематизувати інформацію, здійснюючи аналітичну оцінку рівня конкурентоспроможності країн світу (Індексу глобальної конкурентоспроможності та його складових), територій у межах країни, окремого господарюючого суб'єкта порівняно з іншими суб'єктами галузі / країни.

2. Мета і завдання курсу

Метою дисципліни «Сучасні моделі управління як чинник забезпечення конкурентоспроможності» є формування системи знань у галузі застосування сучасних методів, засобів та інструментів управління з метою підвищення конкурентоспроможності держави, регіону, галузі, конкретного суб'єкта господарювання у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Завдання дисципліни «Сучасні моделі управління як чинник забезпечення конкурентоспроможності» спрямовані на формування у студентів компетентності щодо: сутності, цілей, принципів та завдань управління конкурентоспроможністю; усвідомлення необхідності системного підходу до вивчення особливостей використання методів, засобів та інструментів менеджменту конкурентоспроможності в умовах інноваційного розвитку національної економіки.

3. Формат курсу - Очний (offline / Face to face).

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність та класифікацію сучасних моделей управління та управлінських технологій;
- основи застосування управлінських технологій підвищення конкурентоспроможності;

- поняття конкурентоспроможності та види конкурентного середовища;
- економічний інструментарій управлінського аналізу;
- функціональні види менеджменту та їх специфіку;
- методи управління якістю та змінами;
- особливості управління розвитком персоналу, менеджменту знань, підвищення ефективності системи вищої освіти;
- напрями забезпечення економічної безпеки у сучасних умовах.

уміти:

- визначати показники рівня конкурентоспроможності на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях;
- правильно визначати проблеми у сфері забезпечення конкурентоспроможності суб'єкта;
- розробляти комплексну систему заходів щодо підвищення конкурентоспроможності суб'єкта з урахуванням його специфіки;
- тлумачити та розкривати основні поняття та категорії у сфері управління та забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів різних рівнів;
- вести наукові дослідження і забезпечувати їх презентацію.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- розвинути креативне мислення та емоційний інтелект;
- розвинути вміння формувати власну думку та приймати обґрунтовані рішення
- забезпечувати комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в команді.

За умов успішного виконання вимог щодо опанування навчальної дисципліни «Сучасні моделі управління як чинник забезпечення конкурентоспроможності» здобувач має досягти проміжної мети виконання ОНП третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, забезпечуючи формування наступних програмних результатів навчання:

ПРО1. Вміти розвивати та підвищувати свій науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері економіки, соціальних та поведінкових наук на основі етичних міркувань (мотивів).

ПРО2. Здійснювати пошук, аналізувати та критично осмислювати інформацію, отриману з різних джерел, генерувати і продукувати власні науково-теоретичні та практично-спрямовані ідеї на принципах академічної культури й доброчесності, обґрунтовувати нові напрями розвитку економічних систем.

ПР04. Вміти одержувати нові наукові результати дослідження в сфері економіки з урахуванням сучасних теорій, концепцій та методологій розвитку соціальних та поведінкових наук.

ПР05. Працювати з різними джерелами, аналізувати, систематизувати отриману інформацію з питань функціонування і розвитку економічних систем.

ПР07. Володіти сучасними підходами до методології та організації управління економічними системами.

ПР08. Оцінювати результати досліджень в сфері економіки з урахуванням соціальних, екологічних, етичних, правових та економічних аспектів.

ПР09. Проводити емпіричні дослідження та використовувати економіко-математичні методи аналізу, методику та методологію прогнозування й планування для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження, їх генезису й шляхів удосконалення у сфері економіки.

ПР11. Володіти навичками розробки інноваційних комплексних проектів у сфері економіки та навичками лідерства й автономності під час їх реалізації.

ПР12. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій у сфері економіки та сприяти їх впровадженню.

5. Обсяг курсу

Обсяг навчальної дисципліни	
Види занять	Загальна кількість годин
лекції	26
семінарські заняття / практичні / лабораторні	13
самостійна робота	51

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ЄКТС.

Форма підсумкового контролю – залік.

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\ вибірковий
2019-2020	1	051 «Економіка», третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	1	нормативний (Н)

7. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: економічна теорія, менеджмент.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з викладачами та підготовки (друку) індивідуальних завдань.

9. Політики курсу

Університет – це організація, яка суворо дотримується усіх вимог законодавства, стандартів і правил та очікує від здобувачів вищої освіти відповідної поваги і дотримання правових норм. Університет гарантує забезпечення рівних прав усім здобувачам вищої освіти незалежно від їхнього соціального статусу, статі, віку, національності, релігійних та інших уподобань і сподівається, що взаємовідносини між усіма учасниками освітнього процесу та

іншими членами суспільства базуватимуться на взаємоповазі та загально визнаних принципах культури, моралі і етики.

Здобувач вищої освіти старанно і чесно навчається з метою здобуття високоякісної освіти і навичок для задоволення своїх потреб, вимог держави, роботодавців, суспільства.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Для проходження дисципліни необхідно мати конспект і зошит практичних занять. Працювати з навчальної та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда по темі. Без особистої присутності здобувача підсумковий контроль не проводиться.

10. Схема курсу

Тема, план	Форма діяльності (заняття)	Кількість годин			Вага оцінки, балів
		ЛК 26	ПЗ 13	СР 51	
<p>Тема 1. Сучасні моделі управління та управлінські технології: поняття і типологізація</p> <p>1. Основні моделі корпоративного управління</p> <p>2. Сутність та характеристики управлінських технологій</p> <p>3. Класифікація сучасних управлінських технологій за функціональною ознакою</p> <p>4. Види управлінських технологій в системі інноваційного менеджменту</p>	ЛК, ПЗ, СР, есе	2	1	2	7 балів

<p>Тема 2. Конкурентоспроможність як об'єкт застосування сучасних управлінських технологій</p> <p>1. Конкурентоспроможність суб'єкта конкуренції та її основні ознаки</p> <p>2. Конкурентне середовище, рушійні сили та інтенсивність конкуренції</p> <p>3. Конкурентні переваги: особливості формування за умов інноваційного розвитку економіки</p> <p>4. Конкурентні стратегії підприємства</p>	<p><i>ЛК, ПЗ, СР, ситуаційні задачі</i></p>	<p>4</p>	<p>1</p>	<p>3</p>	<p>8 балів</p>
<p>Тема 3. Методичні аспекти оцінювання конкурентоспроможності</p> <p>1. Конкурентоспроможність національної економіки у міжнародному вимірі</p> <p>2. Показники та методи оцінювання конкурентоспроможності на мезорівні</p> <p>3. Особливості оцінювання конкурентоспроможності підприємства</p> <p>4. Конкурентоспроможність товару та шляхи її оцінки</p>	<p><i>ЛК, ПЗ, СР, есе Підготовка індивідуального завдання</i></p>	<p>4</p>	<p>3</p>	<p>16</p>	<p>20 балів</p>
<p>Тема 4. Економічний інструментарій управлінського аналізу в системі забезпечення конкурентоспроможності</p> <p>1. Класифікація методів економічного аналізу</p> <p>2. Інструментарій стратегічної діагностики</p> <p>3. Моделі діагностування ймовірності банкрутства</p> <p>4. Новітні управлінські концепції та інструменти управлінського контролю</p>	<p><i>ЛК, ПЗ, СР, есе</i></p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>5</p>	<p>10 балів</p>

<p>5. Трансформація функціональних видів менеджменту в сучасних умовах</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічний менеджмент 2. Фінансовий менеджмент 3. Управління проектами 4. Управління маркетинговою діяльністю 5. Виробничий, операційний менеджмент та логістика 6. Управління інформаційним забезпеченням 	<p><i>ЛК, ПЗ, СР, есе</i></p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>5</p>	<p>10 балів</p>
<p>Тема 6. Сучасні моделі управління якістю як чинник підвищення конкурентоспроможності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція зарубіжних моделей управління якістю 2. Комплексні системи управління якістю 3. Управління якістю і конкурентоспроможністю на базі міжнародних стандартів 4. Моделі ділової досконалості та міжнародні премії якості 	<p><i>ЛК, ПЗ, СР, есе</i></p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>5</p>	<p>10 балів</p>
<p>Тема 7. Управління змінами в контексті забезпечення конкурентних переваг</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміни в організації: сутність, поняття та види 2. Класифікація організаційних змін 3. Індивідуальні, командні та організаційні зміни 4. Проблеми управління опором змінам 5. Сучасні технології управління змінами 	<p><i>ЛК, ПЗ, СР, есе</i></p>	<p>2</p>	<p>1</p>	<p>5</p>	<p>10 балів</p>

6. Управління змінами у стратегічному розвитку організації 7. Зміни корпоративної культури					
Тема 8. Управління розвитком персоналу. Менеджмент знань 1. Конкурентоспроможність персоналу як об'єкт стратегічного управління організації 2. Форми і методи управління розвитком персоналу в організації 3. Планування трудової кар'єри і робота з кадровим резервом 4. Стимулювання розвитку персоналу 5. Сутність та методи менеджменту знань	<i>ЛК, ПЗ, СР, есе</i>	2	1	3	10 балів
Тема 9. Інноваційні управлінські технології в системі вищої освіти 1. Сучасні форми та методи організації освітнього процесу 2. Управління науково-дослідною діяльністю освітньої установи 3. Технології управління інноваційними проєктами в освіті	<i>ЛК, ПЗ, СР, есе</i>	2	1	2	7 балів
Тема 10. Економічна безпека як складова системи управління 1. Економічна безпека у сфері державного управління 2. Загрози економічній безпеці України 3. Економічна безпека: сутність, чинники, критерії	<i>ЛК, ПЗ, СР, есе</i>	2	1	5	8 балів

11. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна кількість балів, виділених для оцінки результатів під час одного рубіжного контролю, при семестровому підсумковому контролі у формі заліку складає 50 балів.</p> <p>Рейтинг аспіранта із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою.</p> <p>Участь у дискусіях – 2 бали.</p> <p>Розв'язання ситуаційних задач – 3 бали.</p> <p>Написання есе – 3 бали.</p> <p>Індивідуальні завдання – 15 балів</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Есе до 350 слів на запропоновану тему. Оформлюється у довільній формі. Оцінюється якість та оригінальність наведених здобувачем вищої освіти аргументів. Головна мета есе – це самостійне викладення здобувачем вищої освіти на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.</p> <p>Індивідуальне завдання виконується у розмірі до 20 сторінок</p> <p>Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none">- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);- висновки;- список використаних джерел.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Присутність щонайменше на 50% занять.</p> <p>Наявність усіх письмових робіт.</p>

12. Рекомендована література

Базова література

1. Варава Л.М. Напрями розвитку сучасного менеджменту: проблеми та рішення : монографія / Л.М. Варава, В.Я. Нусінов, А.Р. Арутюнян, О.В. Калініченко, І.Є. Мельнікова; ред.: Л.М. Варава; Криворізьк. нац. ун-т. – Кривий Ріг : Чернявський Д.О., 2015. – 417 с.
2. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / С.М. Клименко, Т.В. Омеляненко, Д.О. Барабась, О.С. Дуброва, А.В. Вакуленко; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана». – К., 2008. – 515 с.
3. Конкурентоспроможність: проблеми науки та практики : монографія / ред.: В.С. Пономаренко, М.О. Кизим, О.М. Тищенко; НАН України, НДЦ індустр. пробл. розв., Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 2008. – 228 с.
4. Могилевская О.Ю. Менеджмент : учеб. пособие / О.Ю. Могилевская; Киев. междунар. ун-т. – Киев : Изд-во КиМУ, 2016. – 377 с.
5. Павлова В.А. Оцінювання і прогнозування конкурентоспроможності підприємства : монографія / В.А. Павлова, Р.В. Губарєв; Дніпропетров. ун-т ім. А. Нобеля. – Дніпропетровськ, 2015. – 187 с.
6. Селезньова Г.О. Управління конкурентоспроможністю підприємства : конспект лекцій / Г.О. Селезньова; Харк. нац. екон. ун-т. – Х., 2009. – 196 с.
7. Тарнавська Н.П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика : монографія / Н.П. Тарнавська. – Т. : Екон. думка, 2008. – 570 с.

Допоміжна література

8. Актуальні проблеми управління розвитком національної економіки України : колект. монографія / ред.: В.П. Дубіщев; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка. – Полтава : ПолтНТУ, 2014. – 127 с.

9. Арєф'єва О.В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентоспроможність : монографія / О.В. Арєф'єва, Т.В. Луцька; Європ. ун-т. – К., 2009. – 96 с.
10. Бочковський А.П. Менеджмент, маркетинг і логістика : навч. посіб. / А.П. Бочковський, Н.Ю. Сапожнікова; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса : Юрид. літ., 2016. – 225 с.
11. Варава Л.М. Управління конкурентоспроможністю на підприємствах сировинних галузей : монографія / Л.М. Варава, О.А. Темченко. – Кривий Ріг : Вид. центр КТУ, 2009. – 254 с.
12. Войт С.М. Концепти оптимізації інноваційного менеджменту : монографія / С.М. Войт, В.А. Ткаченко, Б.І. Холод; ред.: В.А. Ткаченко; Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля. – Дніпропетровськ : Монолит : ДУАН, 2016. – 222 с.
13. Гладченко М.М. Розвиток стратегічного менеджменту закладів вищої освіти в контексті реформування Європейського простору вищої освіти : монографія / М.М. Гладченко; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : НУБіП України, 2015. – 636 с.
14. Гриньов А.В. Конкурентоспроможність автотранспортного підприємства на ринку міжнародних вантажних перевезень : монографія / А.В. Гриньов, Н.В. Пономарьова, Н.М. Пономарьова; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х., 2009. – 116 с.
15. Гудзинський О.Д. Управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств в умовах їх інноваційного розвитку : монографія / О.Д. Гудзинський, К.П. Драмарецька; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Київ : Компринт, 2015. – 255 с.
16. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : моногр. / О.І. Драган; Держ. акад. кер. кадрів культури і мистец. – К., 2006. – 144 с.
17. Жовновач Р.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств сільськогосподарського машинобудування : монографія / Р.І. Жовновач; Кіровоград. нац. техн. ун-т. – Кіровоград : Ексклюзив-Систем, 2015. – 382 с.

18. Кирчата І.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства в глобальному середовищі : монографія / І.М. Кирчата, Г.В. Поясник; Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. – Х., 2009. – 160 с.
19. Крикун О.А. Управление качеством : учеб. пособие / О.А. Крикун; Харьков. нац. ун-т им. В.Н. Каразина. – Харьков : ХНУ им. В.Н. Каразина, 2013. – 377 с.
20. Мікловда В.П. Конкурентоспроможність економічних систем та стратегічне управління нею: гносеологічний та утилітарний ракурси : монографія / В.П. Мікловда, Ф.Ф. Шандор, Н.Ю. Кубіній, С.М. Мошак, Ю.О. Дідович; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : Карпатська вежа, 2015. – 418 с.
21. Мілевський С.В. Моделі аналізу та управління конкурентоспроможністю промислових підприємств : моногр. / С.В. Мілевський, О. В. Мілов. – Х. : Видавництво ХНЕУ, 2007. – 155 с.
22. Нижник В.М. Тенденції та оцінка чинників підвищення ефективності функціонування підприємств машинобудування : [монографія] / В.М. Нижник, М.В. Ніколайчук, Л.А. Грицина, О.В. Хмелевський, Л.В. Бондарчук, Л.А. Грицина, Т.І. Каткова, О.Ф. Яременко, О.В. Кошонько. – Хмельницький : ХНУ, 2010. – 399 с.
23. Пономаренко В.С. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : підручник / В.С. Пономаренко, Л.І. Піддубна; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 2008. – 328 с.
24. Почтовюк А.Б. Регіональне управління конкурентоспроможністю місцевих підприємств : Моногр. / А.Б. Почтовюк, О.Л. Загорянська, Ю.Ю. Карлик; Кременчуц. держ. політехн. ун-т. – Кременчук : Християн. Зоря, 2006. – 242 с.
25. Рокоча В.В. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. / В.В. Рокоча, Б.М. Одягайло, В.І. Терехов; ВНЗ «Ун-т економіки та права «КРОК». – Київ : ВНЗ «Ун-т економіки та права «КРОК», 2016. – 170 с.
26. Управління міжнародною конкурентоспроможністю в умовах глобалізації економічного розвитку : Моногр.: У 2-х т. Т. 2 / ред.: Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. – К. : КНЕУ, 2006. – 592 с.
27. Управління стійким розвитком соціально-економічних систем: теорія та методологія : монографія / ред.: О.С. Іванілов; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. – Харків : В справі : Панов А.М., 2016. – 273 с.

28. Шевченко Л.С. Університетська освіта: економічні пріоритети та управління розвитком : монографія / Л.С. Шевченко; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2016. – 185 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws> - Законодавство України.
2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби статистики України.